

“IN DE HOORZORG DIENT MEN hoorproblemen ALTIJD HOLISTISCH TE BENADEREN”

DE HOORBRANCHE ONTWIKKELT ZICH SNEL DANKZIJ TECHNOLOGISCHE VOORUITGANG, MAAR OOK DOOR EXTERNE FACTOREN ZOALS DEMOGRAFISCHE VERSCHUIVINGEN, VERANDERENDE REGELGEVING EN HET CONSUMENTENGEDRAG. IN SAMENWERKING MET DE NVAB BIEDT VAKTIJDSCHRIFT HOORDETAIL DE MOGELIJKHEID OM HOT TOPICS IN DE BRANCHE BESPREEKBAAR TE MAKEN VIA DE RUBRIEK ‘WAT VINDT...’. IN ELKE EDITIE ZAL EEN ROULEREND PANEL, WAARIN TELKENS EEN AFGEVAARDIGDE VAN DE NVAB ZAL PLAATSNEMEN, EEN REACTIE GEVEN OP EEN STELLING. IN DEZE UITGAVE GEVEN VIER PANELLEDEN HUN VISIE OP BASIS VAN DE VOLGENDE STELLING: ‘IN DE HOORZORG DIENT MEN HOORPROBLEMEN ALTIJD HOLISTISCH TE BENADEREN’.

CARMEN DE JONGE VOORZITTER NVAB

“Een hoorprobleem komt nooit alleen. Gehoorverlies is meer omvattend dan feitelijk ‘decibelverlies’. Waar voor een tachtigjarige met beperkt aantal sociale contacten een bepaald gehoorverlies hinderlijk is, kan datzelfde verlies voor een veertigjarige werkende met gezin ontwrichtend zijn. Daarom onderzoeken de audiciens niet alleen het feitelijke gehoorverlies, maar ook standaardactiviteiten van die persoon: hoe ziet zijn of haar werk eruit én wat voor sociaal leven en netwerk onderhoudt iemand. Een audicien moet, samen met de klant, een oplossing vinden om niet alleen dat decibelverlies zo goed mogelijk op te lossen, maar ook ervoor zorgen dat de klant zijn dagelijkse activiteiten optimaal kan voortzetten. Hierbij gaat het uiteraard om de zogenaamde technische revalidatie; dankzij continue innovaties is er steeds meer mogelijk met allerlei hulpmiddelen, maar ook begeleiding en coaching blijken van groot belang. Hoe ‘deal je’ met deze handicap die op het oog wellicht eenvoudig lijkt, maar in je sociale omgeving enorme impact heeft?”

Ondertussen is er steeds meer bekend over bijkomende problemen door gehoorverlies: oververmoeidheid leidend tot burn-out, verlies van sociale contacten, vermindering van cognitieve vaardigheden. Daarom ook is aandacht voor alle aspecten van het leven en de rol die het gehoor vervult van belang. De audiciens kan iemand hiermee op weg helpen, maar collega’s, leidinggevend, vrienden en familie spelen tevens een belangrijke rol. Ook vanuit andere professionals moet oog zijn voor eventueel gehoorverlies en de impact daarvan: denk aan een bedrijfsarts of praktijkondersteuner bij de huisarts, de ouderenzorg, een coach of een ‘maatje’. Sterker nog, zij zouden meer alert mogen zijn op specifieke klachten die voort kunnen komen uit gehoorverlies. Erkenning is veelal de eerste stap.”

ALIEN VANDAELE AUDIOLOGE, EIGENAAR EN MANAGER VAN HET OOR - PRAKTIJKHUIS

“Jazeker! Door hoorproblemen holistisch te benaderen kunnen we een groot verschil maken voor de patiënt. Zeker als het gaat om tinnitus. Als we tinnitus enkel op audiologisch vlak gaan bekijken, missen we de helft van de onderliggende problematiek. Zo zien we hier vaak in de groepspraktijk dat een doorverwijzing in het kader van het verbeteren van de doorbloeding noodzakelijk is. Denk hierbij aan een osteopaat, diëtiste en/of tabakologe. Ook is het mogelijk dat tinnitus een gevolg is van een trauma en/of constante stress. Dan verwijzen we door naar een psycholoog die hier ervaring mee heeft. Ook is een samenwerking met neus-, keel- en oorartsen in deze holistische aanpak cruciaal.”

Wanneer er sprake is van gehoorverlies is, is het ook belangrijk niet enkel hier op te gaan focussen. Kijk verder dan het audiogram alleen. Wat heeft een patiënt nodig? Hoe ziet zijn leefwereld er uit? Wat zijn de verwachtingen? Hoe gaat de omgeving om met de slechthorendheid? Zijn er naast de hoortoestellen nog andere zaken waarbij we kunnen helpen? Denk aan communicatietips en counseling van familieleden, maar ook aan het aanbieden van tv-streamers, deurbelversterkers en FM-systemen. Deze zaken kunnen de mensen verder helpen dan alleen een verbeterd gehoor.”

FRED PATELSKI BEDRIJFSARTS & KLINISCH ARBEIDSGENEESKUNDIGE AUDIOLOGIE

“Als bedrijfsarts kom ik te vaak schrijnende situaties tegen als het gaat om slechthorendheid. Veel mensen komen op het werk onnodig in de problemen doordat hun gehoor niet optimaal is. Dit kan zijn omdat zij onterecht nog geen gebruik maken van een aanpassing of dat zij die aanpassing op een verkeerde manier gebruiken. In zo’n situatie is het van belang om goed uit te zoeken welke hoortaak in welke omgeving van toepassing is. Gelukkig nemen steeds meer bedrijven het terugdringen van lawaai en het zorgen voor goede gehoorbescherming serieus en dat is een hele goede ontwikkeling. Goede hoorzorg kan daarnaast ook zeker iets doen aan hoorproblemen op de werkvloer en daarbij is een integrale benadering van belang. Een goede samenwerking tussen de huisarts, KNO-arts, bedrijfsarts en audicien levert een beter resultaat. Zo kan het omgevingsgeluid en de akoestiek op het werk worden meegewogen bij de keuze voor aanpassingen. De verschillende soorten luistertaken hebben invloed op de keuze en instelling van het hoorapparaat en hulpmiddelen zoals solo-apparatuur en/of telefonie.”

Sinds een jaar of tien ben ik ervaringsdeskundige als het gaat om slechthorendheid en werken met een hoorapparaat. In mijn vak is goede communicatie cruciaal en dat begint met een goed gehoor. Mijn slechthorendheid bleek een startpunt voor een langdurige en intensieve samenwerking met de audioloog en met de maatschappelijk werker voor casuïstiek op het gebied van slechthorendheid en tinnitus op het werk. Een mooi voorbeeld van hoe belangrijk het is om hoorproblemen vanuit meerdere kanten te benaderen.”

WIMKE SCHUURMANS PROGRAMMAMANAGER ‘EÉN TEGEN EENZAAMHEID’ BIJ HET MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

“Een slecht gehoor bemoeilijkt de communicatie met andere mensen en kan het onderhouden van sociale contacten in de weg staan. Daar ligt een risico om met eenzaamheid te maken te krijgen. Eenzaamheid is je niet verbonden voelen. Iemand die zich eenzaam voelt, ervaart een gemis aan een hechte, emotionele band met anderen. Of heeft minder contact met andere mensen dan hij of zij wenst. Eenzaamheid gaat gepaard met kenmerken als negatieve gevoelens van leegte, verdriet, angst en zinloosheid en met lichamelijke of psychische klachten. Eenzaamheidsgevoelens kunnen invloed hebben op je gezondheid, welzijn en meedoen in de samenleving. Binnen het actieprogramma Eén tegen eenzaamheid van de landelijke overheid zetten organisaties, bedrijven, instellingen en gemeenten zich gezamenlijk in om eenzaamheid te verminderen en voorkomen. Door het bespreekbaar te maken en duurzaam te doorbreken. Landelijk in de Nationale Coalitie tegen Eenzaamheid en lokaal in lokale coalities. Als audicien kun je je bijvoorbeeld aansluiten bij een lokale coalitie – die zijn er in steeds meer gemeenten – waarin sociaal werkers, maatschappelijke organisaties, verenigingen en ondernemers samenwerken. Zij organiseren activiteiten, verwijzen door naar elkaar en delen kennis over eenzaamheid. Misschien heb je ook wel klanten van wie je vermoedt dat ze zich eenzaam voelen of in een sociaal isolement leven. Een klant die wel erg vaak komt en meestal alleen voor en praatje. Via de lokale coalitie kun je hem of haar in contact brengen met de juiste steun. Zo helpen we samen mensen die zich eenzaam voelen.”

Fotografie: René Verleg